

نظریه‌ی زبان‌ها و ماشین‌ها تمرین‌های سری دوم

علی حیدری

۲۲ فروردین ۱۳۹۸

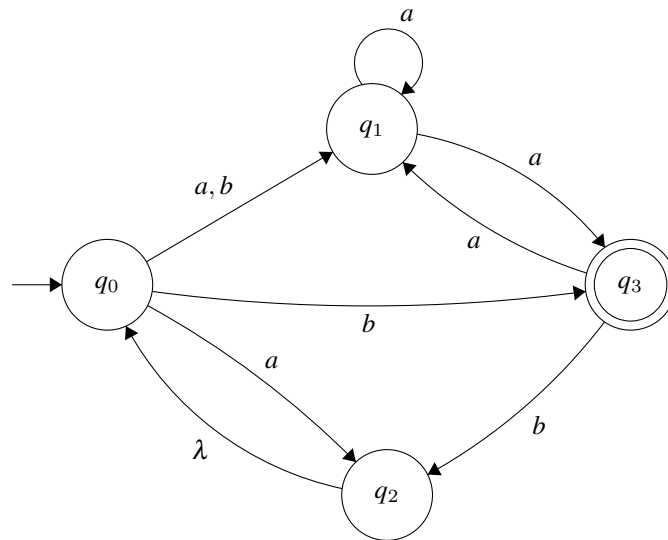
فهرست مطالب

۱	بخش اول	۱
۱	تبدیل NFA به DFA	۱.۱
۲	عبارات منظم	۲.۱
۳	تبدیل NFA به Regular Expression	۳.۱
۵	گرامرهای منظم	۴.۱

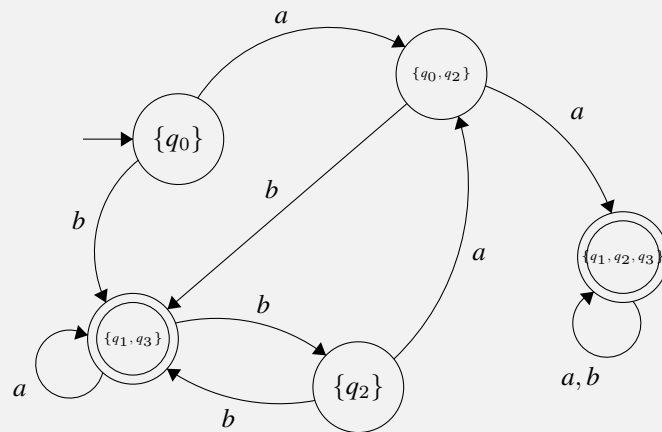
۱ بخش اول

۱.۱ تبدیل NFA به DFA

NFA زیر را به DFA تبدیل کنید.

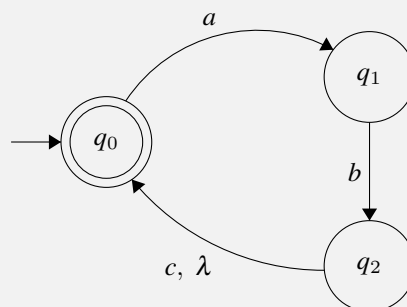
پاسخ.

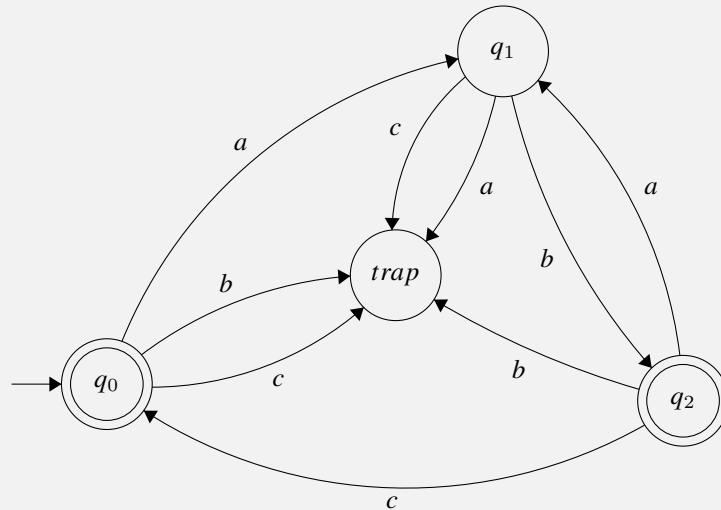
یک NFA سه حالتی بسازید که زبان $\{ab, abc\}^*$ را بپذیرد و سپس آن را به DFA تبدیل کنید.

پاسخ.

NFA:

DFA:

۲.۱ عبارات منظم

برای زبان‌های زیر عبارات منظم ارائه دهید. (الفبا a, b)
 ۱. تمام رشته‌هایی که به ab ختم می‌شوند.

پاسخ.

$$(a + b)^*(ab)^+$$

۲. تمام رشته‌های w ، به طوری که: $(n_a(w) - n_b(w)) \bmod 3 = 1$

پاسخ.

۳. تمام رشته‌هایی که حداقل شامل دو رشته aa باشد. (راهنمایی: aaa هم جزء این رشته‌ها می‌باشد.)

پاسخ.

$$(a + b)^*(aaa)^+(a + b)^*(aa)(a + b)^*(aa)(a + b)^*$$

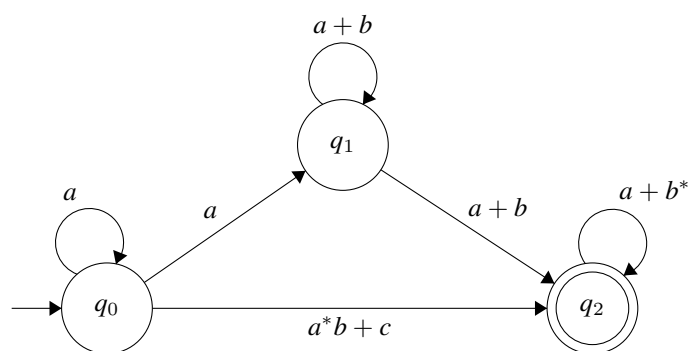
عبارت منظمی بنویسید که برای الفبای $\{1, 0\}$ رشته‌هایی را که مقدار دودویی آن‌ها بیش از 23_{10} باشد شامل شود. (رشته هر طولی می‌تواند داشته باشد. مثلاً ۱۱ که همان عدد ۳ است از ۲۳ کوچک‌تر است و ۱۱۱۱۱ که عدد ۳۱ است از ۲۳ بزرگ‌تر است.)

پاسخ.

$$1(0 + 1)^*(0 + 1)^5 + 11(0 + 1)^3$$

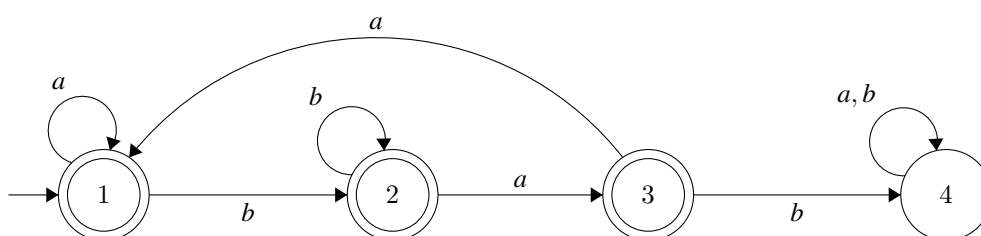
۳.۱ تبدیل NFA به Regular Expression

عبارت‌های منظمی را که اتوماتای زیر را توصیف می‌کنند بیابید.

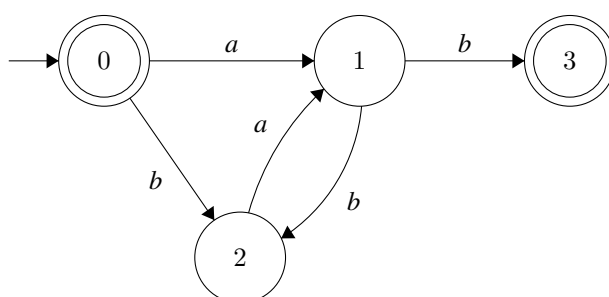
پاسخ.

$$a^*a(a+b)^*(a+b)(a+b)^* + a^*(a^*b+c)(a+b^*)$$

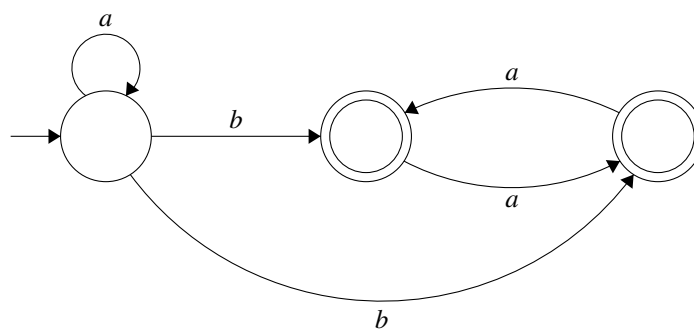
پاسخ.

$$\lambda + a^* + a^*b + a^*ba + a^*bb^* + a^*bb^*a + a^*bb^*aa^+$$

پاسخ.

$$\lambda + ab + a(ba)^*b + b(aba)^*b$$

پاسخ.

$$a^*ba^*$$

۴.۱ گرامرهای منظم

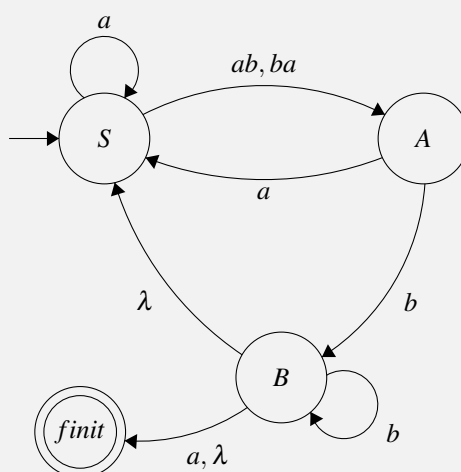
برای گرامر زیر NFA رسم کنید.

$$S \rightarrow aS|abA|baA$$

$$A \rightarrow aS|bB$$

$$B \rightarrow bB|a|S|\lambda$$

پاسخ.

آیا دو زبان زیر هم‌ارز هستند؟

$$S \rightarrow aSb|bSa|a$$

$$S \rightarrow aSb|bSa|SS|a$$

پاسخ. خیر، زیرا زبان اول رشته‌ی *aaab* را تولید نمی‌کند اما زبان دوم آن را تولید می‌کند.